

Prædiken af Morten Munch
2 s i fasten / 16. marts 2014
Tekst: Mark 9,14-29

MELLEM TVIVL OG TRO

Spændt ud mellem magt og afmagt

Vi hører om en far, der desperat kommer for at få hjælp til sin søn. I mesterens fravær prøver disciplene at hjælpe så godt, de kan. De var jo under oplæring og tog aktivt del i Jesu helbredelsestjeneste.

Men de må give op overfor de destruktive kræfter, der bandt drengens tunge med stumhed og til tider tog kontrol over hans krop og personlighed og kastede ham i ild og vand.

Jesus var ikke til at fat på. Han var gået op på et bjerg sammen med sine tre nærmeste disciple. Her blev han forvandlet for deres øjne. Der udgik et forklaret lys fra Jesu person og klæder. Hans enhed med Gud skinnede igennem. De så et glimt af hans herlighed.

Det er de store kontraster, der her stilles op overfor hinanden. Imens nogle af disciplene har deres livs oplevelse på bjerget, har andre disciple en oplevelse af total afmagt stillet overfor behovene omkring dem, den menneskelige lidelse i verden.

De er i dalen i mere end én betydning.

Så hører vi, at Jesus går ned til dem i dalen og bringer Guds magt med derned. Han udfrier og helbreder drengen og tager disciplene i lære om troens muligheder.

Den dramatiske kamp om drengens liv danner kulisse om dialogen mellem Jesus og faren.

Jesus siger: *Alt er muligt for den der tror.* Faren svarer: *Jeg tror – hjælp min vantrø.*

Troen vil altid være udspændt mellem disse to poler:

- 1) Jesu radikale kald til troens vækst, hvor hans ord begynder at skabe, hvad de nævner, fordi han er den, han er.
- 2) og troens svære vilkår i en verden fyldt med afmagt og lidelse, med tvivl og fortvivlelse

Det er vigtigt, at vi får begge dele med.

Jeg tror, hjælp min vantro

Beretningen kan være med til at nuancere vores forståelse af troen.

Bønnen 'Jeg tror, hjælp min vantro' har lydt som et befriende ekko gennem historien, fordi vi genkender vores egen menneskelighed, vi får sprog for vores indre kampe og får rum for ærlighed, stillet overfor Jesu svimlende ord om troens muligheder.

Den ægte tro er ikke blankpoleret og strømlinet – den ægte tro kender til tvivl og til kamp som en *naturlig* del af troens liv, men ikke som en *idealiseret* del.

Tvivl bliver i vores tid ofte idealiseret, mens tro tolkes som naivitet og bredreviden. En kristisk sans for det ægte og sande er bestemt af det gode; det er vigtigt at have både hoved og hjerte med i livet.

Tvivl er et element i sund fornuft, og der har tvivlen sin berettigelse. Men kommer der tvivl ind i forholdet mellem to bedste venner, hvor der ikke er grund til det, er det en anden sag. Der vil tvivlen skabe afstand.

Når Jesus fremhæver troen, handler det om tillid til den Gud, der har skabt os i sit billede (som vi hørte i læsningen fra alteret), det vil bl.a. sige, at han har skabt os til at være på bølgelængde med sig selv – troens og tillidens bølgelængde – at have en relation til Gud i tro og tillid.

Jesus ord om troens muligheder handler ikke om tro som løftestang for vores succes og opnåelse af egne (selviske) mål i tilværelsen.

Tro er øjenkontakt med Gud Fader; det var ud af den øjenkontakt med sin himmelske far, at Jesus udførte sine undergerninger.

Jesus kom til verden for at give os nærheden til Gud tilbage, den nærhed vi er skabt til at leve i ved at være skabt i Gud billede.

Ud over nærheden rummer gudbilledligheden også en myndighed til at forvalte det skabte, i tro.

Manden bekender sin tro – han siger ”jeg tror”.

Men han bekender også sin tvivl, når han siger ”hjælp min vantro”.

Det er vigtigt at bekende ikke kun troen, men også tvivlen. Så længe tvivlen er tabu, beholder den sin magt. Når vi sætter ord på den overfor Jesus, indgår den i relationen til ham og er ikke længere en hindring for, at han kan virke - som vi også ser i udfaldet på beretningen.

Faren bekender altså både tro og tvivl. Hvis vi sammenligner med trosbekendelsen, sådan som den lyder i kirkens gudstjeneste (og som har lydt ved dåben i dag), kan vi også sige det på en anden måde: at han bekender troen og forsager tvivlen.

I trosbekendelsen er det, man bekender, noget man ønsker at holde fast i og give vækst, mens det, man forsager er det, man ønsker at komme af med eller overvinde.

Drengens far holder ikke fast i tvivlen som et gemmested i sit forhold til Gud, en undskyldning for ikke at tage stilling til godt og ondt. Han råber om hjælp midt i den tvivl, hvori han er ved at fortvivle.

Bønnen og Guds muligheder

Faren taler om sin tvivl i *bønnens* form. Han siger til Jesus: Hjælp min vantro!

I *bønnens* form kan tvivlen vendes til noget konstruktivt.

I bønner bliver Gud vores allierede i troens kamp. Helligånden hører hjertets råb som en invitation til at skabe tro i hjertet. At bede om tro er at erkende, at vi ikke skal bære troen i egen kraft.

I troskriser kan vi føle os som en bjergklatrer, der hænger midt på en bjergskråning uden kræfter til at komme hverken op eller ned. Her siger Jesus til os: *Alt er muligt for den, der tror* – og giver os dermed en livline.

Det betyder ikke: Du kan finde uopdagede kræfter i dig selv.

Det betyder snarere: Guds muligheder er ikke brugt op.

Ansigt til ansigt med Jesus vover manden i dagens tekst troens spring. Han griber Jesu ord om troens grænsesprængende muligheder.

Jesus taler ikke om selvsuggestion, positiv tænkning, mobilisering af egne sjælskræfter. Det er fint nok – det er bare ikke tilstrækkeligt i forhold til den grundskade på tilværelsen, som synden, døden og dæmoniens fordærvsmagter har ført med sig.

Tro er i kristen sammenhæng altid tillid til *Gud* – til *hans* kærlighedsmagt.

At 'alt er muligt for den, der tror', har sin forklaring i, at 'alt er muligt for Gud'.

Guds nyskabelse af verden

Jesu helbredelse af drengen viser, at Gud i Jesus Kristus er ved at nyskabe verden og genrejse vores gudbilledlighed. Og vi kaldes til at være medarbejdere på den nyskabelse – ved at virke i den tro, som Jesus virkede i.

Det er, som om Jesus gennem den her hændelse vil forberede disciplene på, at han ikke vil være hos dem for evigt i sin fysiske skikkelse. Forklarelsen på bjerget er en foregribelse af, at han gennem påskens begivenheder – hans død og opstandelsen og efterfølgende himmelfart - skal herliggøres hos sin himmelske far.

Som han var fraværende, da han var på bjerget i forklaret skikkelse, sådan vil han snart optages i Faderens herlighed – og så skal disciplene være hans krop i verden.

Derfor er det vigtigt for dem og for os at forstå, at Jesus vil tage lyserfaringen på bjerget med ned i dalen. Det er midt i mørket, at hans lys skal deles ud og gøres gældende som ny livsmulighed. Vi er ikke alene og overladt til os selv i mødet med behovene i verden.

Det var ikke Jesu opgave at sole sig i lys på tilværelsens tinder. Han gik ned i lidelsens smeltedigel. I påsken ville han føre lyset helt ned i dødsriget gennem sin død langfredag for at frisætte os til det liv, vi er bestemt for i samhørigheden med Gud.

Sammenfatning

Livet ses i den kristne tro som en kamp ml godt og ondt, ml Guds lysvæld som vi er skabt til at leve i – og de destruktive kræfter der gør sig gældende i verden.

At vores tro kan være usikker diskvalificerer ikke troen. Guds lys kan finde vej gennem de mindste sprækker af åbenhed.

Den ægte tro bekender både tvivlen og Guds muligheder – og lever i spændingen mellem dem.

I vores afmagt kan Guds magt sætte sig igennem, fordi Gud i Kristus har sejret over alle destruktive kræfter.

Når Jesus taler om troen som en grænsesprængende magt, er det ikke på basis af vores åndelighed, men fordi Jesus selv er levende til stede ved Ånden for at oprejse os til sit liv.

Derfor giver det mening med Jesu bøn at bede: Komme dit rige – også her midt i fastetiden. Må Guds frigørende herredømme komme til os alle.

Amen.